

grize, če čujejo slovenski govoriti — tiskano „vabilo“ da naj pridejo in volijo Lešnika. V sodnijskem okraju ptujskem dobil je Lešnik le 12, rogačkem pa 18 glasov. Pri ptujski volitvi dal je prvi glas „zusteller“ Feguš zadnji pa Lavoslav Bezjak iz Rogoznice, roperčke župnije. Čudno se nam je zdelo, da se je vrhanski predstojnik Simonič toliko spozabil ter volil Lešnika. To bi od njega ne bili pričakovali. Več pozornosti pa bomo morali obrniti rogačkemu okraju ter uprašati po naših poslancih — če se bode kateri v deželnem zboru upal — ali deželnemu odboru ni znano, da trpi neizmerno gmotno škodo dežela s tem, ka so pre uradniki pri „kisli vodi“ prvi agitatorji za nemško propagando ter s tem neposredno uplivajo, da zadnja leta slovanski gostje prav malo še zahajajo v tamošnje toplice? Smemo pa na to volitev prav ponosni biti, kajti naš vedno slovenski kmet pokazal se je pravega slovenskega junaka, ni se dal zapeljati od hinavskih nemčurjev, ker on je volil tako, kakor se slovenskemu kmetu spodobi t. j. narodno in pokazal s tem, da za nemčurje tu ni prostora, da za take ljudi, ki jih priporoča nemčurska stranka, naš slovenski kmet ne mara in nikdar volil ne bode. Končajoč ta sestavek pa zakličem Vam vrlim možem: hvala Vam za Vaše vrlo obnašanje, kajti s tem Vašim činom skazali ste sami sebi in celemu slovenskemu narodu neizbrisljivo nikdar pozabljivo čast. Še jedenkrat: presrečna hvala!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so izrekli svojo nevoljo, da so nemški liberalci oeli teden v državnem zboru prazno slamo mlatili in hoteli nemščino vsem narodom vsiliti kot državni jezik. Zato so naši poslanci zelo prav storili, da so liberalcem zabranili zopet še en teden prazno slamo mlatiti, ko se je njihov Herst zaletaval v miniterstvo. zakaj je na Češkem ukazalo, da morajo česke vloge pri vradih se sprejemati in češki reševati. Po kratkem razgovorjanji so naši poslanci Herbstov nasvet vrgli pod klop. — Na Dunaji začeli so iz Nemčije privandrani socijalisti naše delavce ščuvati zoper mojstre in zoper policijo. Dva policaja so ustrelili. Delavci tropama hodijo po ulicah in razsajajo. Vsled tega je ministerstvo prisiljeno število policajev do 2500 pomnožiti, zborovanja prepovedati, sploh „izjemni stan“ proglasiti za Dunaj, Korneuburg in Novo mesto. Državni zbor ima temu pritrditi. — Liberalci pravijo, da bo državni zbor kmalu razpuščen. To ni res. On bode zboroval še drugo leto in potem poteče mu itak čas. — Deželne volitve štajerske bodo letos bržčas meseca augusta. — Trg Feldbach je postal mesto. — V Hercegovini

pa Dalmaciji strašijo ljudstvo pogosti in silni potresi.

Vnanje države. Italijani zopet na Avstrijo grdo psujejo, ker je v Trstu bil brivec Vigna zaprt, ki je v Rim hodil in venec na grob Viktor Emanuelov položil v imenu „iridente“, t. j. Avstriji še ne odvzete zemlje ob Jadranskem morji. — Nemški Bismark je le zato zvezal se z nami, da mu Avstrija pomaga zoper Francoze ali Ruse, sicer pa bi rajši prejel ko selej prihitel našim nemškoliberalnim „kulturträgerjem“ v pomoč. — Rusi nameravajo Petrograd spremeniti v pomorsko mesto s pomočjo velikanskega kanala do morja. — Na Srbskem kažejo volitve zopet slabo za kralja Milana. Nasprotniki njegovih ministrov zmagojajo najbržej. — Angleška kraljica se je močno postarala in oslabela, da se bojijo kmalu smrti pri njej. — Iz osrednje Afrike se je zvedelo, da so katoliški misijonarji res srečno odbežali iz Hartuma; 90 oseb jih je prišlo v Asuan. Egipčovski vicekralj je odposlal Baker-pašo, naj reši posadke v Sudanu. Toda komaj je zapustil Suakim, bil je napaden od Mahdijevih čet, ki so ga strašno naklestile, pobile 2000 mož in zaplenile 6 kanonov. Baker-paša je komaj pete odnesel v Suakim. Sedaj je nevarnost za Egipt uže velika!

Za poduk in kratek čas.

Nemški šulverein.

(Sleparsko usilovanje nemščine.)

V. Gadja zalega nemškutarska v lastno skledo pljuva in brblja: ej, pa je vendar treba nemški znati, še hoče slovenski fant, da se mu pri vojakihi bolje godi. Ti brbljavci pozabljajo, kako je uže davno svitli cesar ukazal, naj se vsak oficir jezika regimentovega nauči. Po tem najvišjem zaukazu dolžni so toraj oficirji slovenskih regimentov štev. 47, 87, 15 itd. slovenski znati. Jednako puhel je ugovor nemčurski zastran uradnikov, sodnikov. Ti imajo znati jezik ljudstva, katero jih plačuje in potrebuje. Kdor torej izmed Slovencev hoče, naj se slovensko ljudstvo zavoljo uradnikov nemški uči, ta stavi svet na robe. On tepta z nogami pravice XIX. člena temeljnih državnih pravic zastran enakopravnosti slovenščine z nemščino v uradih. On zapira domačim dijakom pot do boljših služeb na domačih tleh in jo odpira tujcem. Sploh takšna nemškutarska duša jemlje domačinom pšeničak in ga tujcem v usta pše. Ali ni to goropadna neumnost?

Človek bi se ne jezil toliko, ako bi se slovenska deca v ljudskih šolah, kakoršnih nam nemški šulverein uriva, res in do dobra naučili nemški! Toda 100letna skušnja nas uči, da se

to ne godi in tudi goditi ne more. Prve ljudske šole pri nas bile so čisto nemške. Naposled smo se pa prepričali, da je tukaj škoda za denar, čas, deco in učitelje. Le bolj prebrisane glavičice so se nemški naučile, zlasti oni otroci, ki so doma ali drugod imeli priliko nemški pogovarjati se. Ogromnej večini otrok vteplo se je le nekaj tujih besed: miza, tiš — riba, fiš, kaša brein, lass mich sein. Kmalu bile pozabljene so še ove betvice tujega jezika. Šolanje pri Slovencih ni imelo tistega haska, kakor pri Nemcih, kder se je nemška deca v nemščini dobro in uspešno učila brati, pisati, računati, krščanski nauk itd. Slovenec je vedno zaostajal, zlasti bolj ob nemški meji, kder se slovenski otrok v šoli ni naučil ničesar prav, ne nemški ne slovenski. Iz šole so prihajali pol človeki, pohabljeni in zmedeni v mišljenji; skvarjeni v govorici, brez veselja do nadaljnjega poduka.

To so domoljubi slovenski žalostnega srca zapazali in začeli v okom prihajati, najbolje nepozabljivega spomina knezoškof Slomšek. Njegov bistri um je precej spoznal brezuspešnost in škodljivost nemščevalnih šol na Slovenskem. Prizadeval si je toraj na vso moč Slovence pomagati do tako uspešnega poduka v ljudskih šolah, kakor ga uživajo Nemci. Žali Bog pa ni bil dovolj odločen. Minister grof Leon Thun je vprašal škofa Slomškega pa učenjaka dr. Miklošiča, kakšne šole bi Slovence najbolj uga-jale? Miklošič bil je za popolnem narodne, slovenske šole, Slomšek pa se odločil za mešanico, za nemško-slovensko šolo. In temu je pritegnila tudi vlada, stara 100letna nemška šola na Slovenskem bila pa je pokopana, kot nekaj kar je zelo nenaravno, brezkoristno, napredovanju naroda škodljivo in neumno bilo.

Čeravno pa Slovenci po željah največjega našega učenjaka Miklošiča nismo dobili celo narodnih šol, koristila nam je vendar tudi polovičarska slovensko-nemška šola neizmerno. Ljudstvo začelo je marljivo brati. Najprvle poznalo je se to po cerkvah, kder je ljudstvo po molitvenikih segalo. Kmalu se je glasila potreba po drugih knjigah, časopisih. In tako smo prišli do sedanjega uže velikega duševnega delovanja, da sama družba sv. Mohorja do 30.000 knjig vsako leto med Slovence pošilja in izhaja čez 20 slovenskih časopisov. Velikansk napredek!

Zoper vse to nasaja se nemški šulverein. On hoče narodni napredek Slovencev ustaviti in v staro šolsko neumnost nazaj posaditi, kder se je celo katekizem nemški učil, kakor da bi sam večni Bog nemško brado nosil in le nemški umeval.

(Dalje prih.)

Smešnica 6. Dan pred poroko gresta ženin in nevesta k g. farneštru na poduk. Oni ju vprašajo: Sta dobro pripravljena za imenitni

stan, katerega hočeta jutri nastopiti? „O ja, odgovori hitro nevesta, zaklali smo že i tele, 2 svinji in še 40 kur, gosi in rec!“

Razne stvari.

(Domoljubna zahvala) bodi vsem p. n. volilcem pa tudi vsem narodnjakom, ki so dne 31. jan. t. l. v Ptuj, Ljutomeru in Rogaci pripomogli k slavnej zmagi narodnega slovenskega kandidata č. g. Raiča. Slava jim!

Odbor Slovenskega društva.

(Grdo propali) so nemčurji in nemškutarji. Jihov Loeschnigg je vlovil v gornje-radgonskem okraji le 1 volilca (Wratschkota, pauernvereinskega kralja), v ljutomerskem 1 (okraj glavarskega pisača: Nemca v Kamenščaku), v ormožkem 2 (v Lešnici 1 in Svetinjah 1), v ptujskem 12, sv. lenartskem 2 (Gollobba in?) šmarijskem 6 in rogačkem 18, vkup 42, Raič pa 318. L. 1873. je Hermanov protikandidat Wurmbrand saj 72 glasov vjel.

(Borlski most) je Drava pokvarila in je za popravco treba 4700 fl.

(Slabo kosarno) imajo deželni brambovci v Celji. Dimnik se hoče podreti; eden zid morali so uže s hlodi podpreti.

(V Rogaci) so 31. jan. Slatinski liberalci se pripeljali z muziko in Loeschniggom, na volišči, nedostojno obnašali, da je volilni komisar prisiljen bil te „omikance“ (?) posvariti in jim z žandarji zažugati, če bi ne dali miru. Volilna komisija bila je narodna in večina za Raiča 47 glasov. Nemškutarji so si jezo potem v krčmi Spornovej z vinom in pivo hladili in Loeschnigga propadlega tolažili. Strašno so pobiti, ter čobe in nose klaverno povešajo. Navdušenost med Slovenci je velika, kakor tudi hvaležnost Kmetskemu in Slovenskemu društvu iskrena.

(Grdo pritiskali) so nemčurji na volilce v Rogaci: Gobec in Čajžek sta odpadla, jednako tudi iz Žetal: Horvat, Krivec, Kamenšek, Kolar. Nekega narodnjaka fanta, ki je v trgu služil, so kar iz službe djali. Taki so nemčurji.

(Ljubljanski Zvon) objavlja v 2. zvezku: Sirota, Mrtva srca, Na Silvestrov večer, Bajke in povesti o Gorjancih, Marija Antonijeta Žensko vprašanje, Proti severju, Dva cveta, Narodne stvari, Trubar, župnik v Loki, ne v Logu, Giacomo, Novejši pisatelji ruski, Književna poročila, Nove hipoteze o glagolitičici in cirilici, Jezičnik, Nove muzikalije, Slovenski glasnik. Velja 4 fl. 60 kr.

(V Laške toplice) naglasili so se topličarji celó iz Rio de Janeiro, glavnega mesta cesarstva Brazilijanskega v južnej Ameriki.

(Drzni agenti) plazijo po deželi, zlasti pod Pohorjem in ponujajo ljudem knjigo „Deut-